

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. V. Solvuntur argumenta ex S. Augustino deducta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

166. LIBER PRIMUS

sent reversuri, & in sanctitate ac veritate mansuri. Ac per hoc prædestinatio Deus multis est causa standi, nemini est causa labendi.

Respondet secundo: etsi ex æternâ scientiâ præcognitum habet, quid uniuscujusque immeritis retributurus sit, nemini tamen per hoc quod falli non potest aut necessitatem, aut voluntatem intulit delinquendi.

Respondet tertio: Si autem ab his receditur, & ad vitia atque peccata transitur, nihil ibi Deus mala tentationis immittit, & recessurum non deserit antequam deserat, & facit plerumque, ne deserat, aut etiam si discesserit, ut redeat. Cur autem illum retineat, illum non retineat; nec possibile est comprehendere, nec licitum vestigare; cum scire sufficiat, & ab illo esse quod statur, & non ab illo esse quod ruitur.

S E C T I O V.

Solvuntur argumenta ex S. Augustino deducta.

De Corp. & Grat. c. 8.

Primò obijci potest illud Augustini: Mirandum est quidem, multumque mirandum, quod filiis suis Deus quibusdam quos regeneravit in Christo, quibus fidem, spem, dilectionem dedit, non dat perseverantiam; cum filiis alienis scelera tanta dimittat, atque impertitâ gratiâ suâ, faciat filios suos. Quis non hoc vehementissimè stupeat? tandem concludit: cur aliis detur, aliis non detur, sine murmure adversus Deum dignentur ignorare nobiscum.

S. Prosper ad object. Gall. 7. ad sent. 7.

Similiter S. Prosper: Constatendum est, & misericorditer eum dedisse quod Dedit, & justè non dedisse quod non dedit. Aliter respondet ad sententiam septimam: Quamvis enim omnipotentia Dei

po.

DE PROPOSITIONE I. 167

potuerit vires standi præbere lapsuris : gratia tamen
ejus non prius eos deseruit , quam ab eis desereretur.
ita penè loquitur S. Augustinus : temporales sunt, De Correp.
nec perseverant , deserunt & deseruntur. Dimissi & Gra c. 13.
enim sunt libero arbitrio non accepto perseverantiæ
dono , judicio Dei justo & occulto.

Respondeo de ipso finalis perseverantiæ dono,
quò fit ut non nisi justis utque in finem perseve-
rent, Nos non agere. Sed cum justis conantibus
& volentibus perseverare possibile sit , seu gra-
tia adsit quâ possent perseverare , & hæc dicimus
citra culpam privari non posse; Quamquam per-
severandi possibilitas quâ possint & velint & reipa-
sa perseverent divina gratia largitate donetur. cap. 12.

Quod dixeris justos non electos perseverare
non posse , quia Augustinus asserit electos , ideo
posse , quia sic volunt : ideo sic velint , quia Deus
operatur ut velint.

Respondetur: Augustinum de perfecta & plenâ
potestate quæ effectum infallibiliter inferat ,
loqui. Nam excusationem non habituros asse-
rit Augustinus eos , qui dicebant : perseverantiã
non accepimus , quâ permaneremus in bono : quia eis
responderi potest homo in eo quod audieras & tenuer-
as , in eo perseverares si velles.

Neque ista , quæ Justis non electis tribuitur
non labendi facultas cum Adamæa converti-
tur , utpote quæ à gratiã per se efficaci dimanat
bonamque voluntatem & conantem complecti-
tur , licet à superveniente tentationis procellâ
superetur : quod ut ne eveniat speciali Perse-
verantiæ fulcimine opus est , ac singulari Pro-
tectionis divinæ Juvamine.

Secundò objici potest ex libro de bono per- De Dono
severantiæ : ex duobus piis , cur huic detur perse- Persev. c. 9.
verantia usque in finem , illi autem non donetur,
inscrutabiliora sunt Judicia Dei. Illud tamen fi-
delibus

delibus debet esse certissimum, hunc esse ex prædestinatis, illum non esse. Igitur è duobus volentibus & conantibus unum adjuvat Deus ne cadat, alterum deserit, & utrumque non deferentem se.

Respondeo aliud est conantem & volentem fortiori gratiæ munere non firmare, aliud omni persistendi potestate nudare. Quod ergò unum interius exteriusque singulari munere protegat, munit, atque custodiat usque in finem, est gratiæ Prædestinationis effectus; quod id neget alteri, occulti sed Justis est Judicii divini. Sicut non debuit Hominem stantem in Paradiso à tentatione præservare, sic non debet Justum lapsum perseverantiæ munere præmunire. Hæc lege quidem potuit originale noxam remittere, ut contra relapsum habèret potestatem, sed non semper plenam cum effectu meritam voluntatem.

cap. 16.

Tertiò Deum alia etiam non orantibus, sicut initium fidei; alia non nisi orantibus præparasse, sicut usque in finem perseverantiam. Constat autem Justos non electos eam non petere quantum & quomodo petenda, est: nam propter perseverandum oportet orare & non deficere. Audiunt hæc & faciunt quibus datum est; non autem faciunt, sive audiant sive non audiant, quibus non datum est. Igitur Justis conantibus & volentibus, si non sint Prædestinati, potestas deest perseverandi, quia deest & gratia orandi.

cap. 14.

Respondeo vel sunt conantes orare vel non sunt. Quod non conentur & velint orare, ut debent, Præcedentium est pœna Peccatorum, quia divinæ gratiæ restitèrunt. Si autem conentur & velint orare, reipsâ ostendunt quod possint; & quod non orent ut debent, ut Perseverantiæ donum accipiant, sibi imputent quod
Spi-

DE PROPOSITIONE I. 169

Spiritum precum cupiditatis suæ frigore extin-
xerunt. Quomodo ista fiant quis comprehendat?
Numquid ideo negandum est quod apertum est, quia
comprehendi non potest quod occultum est?

Quartò S. Augustinus hanc Massiliensium *cap. 22.*
objectionem contra Prædestinationem: si qui obe-
ditis, si præsciti estis reiiciendi, obedire cessabi-
tis. Verissimam esse asserit, sed improbissimam,
importunissimam, incongruentissimam, non falso
eloquio, sed non salubriter valetudini humane
infirmittatis appositam. ergò verum est quod
Justis conantibus volentibusque subtrahentur obe-
dientia vires, si fuerint reiiciendi, sive reprobati.

Respondeo agi de viribus plenis & integris ad
obedientiam actu præstandam: plenis & expeditis,
quæ de singulari dono perseverantiæ veniunt.

Quod aliquæ vires in istis maneant, quæ im-
possibilitatem perseverandi tollant, indicat
S. Prosper ad similem Gallorum objectionem, *Object. 2.
Gallorum.*
ubi in hunc modum respondet: Vires itaque obe-
dientia non ideo cuiquam subtrahit, quia eum non
prædestinavit, sed quia recessurum ab ipsa obedien-
tiâ esse prævidit, ideo eum non prædestinavit. Et
alibi: non enim relictæ sunt à Deo ut relinquerent *ad object. 3*
Deum, sed reliquæ sunt, & relictæ sunt.

Et rursus: Si autem ab his receditur, & ad vi-
tia atque peccata transitur, nihil ibi Deus male ten-
tationis immittit, & recessurum non deserit ante- *ad object.*
quam deserat. . . cur autem illum non retineat, nec *14. Vincent.*
possibile est comprehendere, nec licitum vestigare.

Et iterum: nec impelluntur ut cadant, nec eji-
ciuntur ut deserant. Casuri tamen & recessuri ab *ad object. 16.*
eo, qui falli non potest, præsciuntur

Nemini tamen aut necessitatem, aut volunta- *ad object. 13.*
tem intulit delinquendi.

Imo de lapsis justis dicit: Qui voluntatem Dei *ad object. 16.*
spererunt invirantem; voluntatem Dei sen-
tiunt vindicantem. De-

Demum obijci potest Petri lapsus, qui antequam caderet, justus fuit, atqui tamen fuit à Deo desertus ita ut Christo fidelis permanere non posset; igitur & aliis idem justis timendum, cum sit Petrus omnibus positus in exemplum. Major propositio ex Evangelio Joannis & SS. Patrum contestatione claret. Quod autem fuerit desertus ob levem præsumptionem, & derelictus gratiæ Magistrum negaverit, Patres quoque attestantur, & addunt, Petrum non potuisse tenere constantiam, non potuisse pro Christo mori &c. ergo idem de justis quibusdam conantibus & volentibus asserendum & quod non possint, & quod sit eis impossibile. Nam

S. Basilii . De Petro dixit S. Basilii: *humana traditus est pusillanimitati, & prolapsus est in negationem; lapsu institutus ad pietatem.*

S. Chrysost. De Petri lapsu S. Chrysostomus ait: *Superni auxilii derelictu contigit, Et alibi: divino tamen subtracto auxilio cecidit.*

L. de Correp. & Grat. c. 9. Serm. 124. de tempore. De eodem S. Augustinus: *avertit ab illo faciem suam Dominus. Et rursus: NISI DESERTUS NON NEGARET; respectus non fletet.*

S. Hilarius in Psal. 52. De Petro lapsu S. Hilarius ait: *NON POTUIT tenere Constantiam.*

S. Chrys. ho. 31. in Ep. ad Hebræos. De eodem rursus S. Chrysostomus dicit desertum, ut sciret: *quod absque Deo nihil potest fieri.*

S. Aug. Ser. 106. de div. Serm. 24. de tempore. De eodem S. Augustinus: *secutus est Dominum passurum, sed non potuit sequi passurus.*

Item: *Ideo Beatum Petrum Paululum Dominus subdeseruit, ut in illo totum humanum genus posset agnoscere, nihil se sine Dei gratiâ prævalere.*

Respondetur 1. cum Sancti Patres non in culpam originalem, sed in actualem S. Petri culpam refundant hanc Petri sub-desertionem; hinc collabi fundamentum de-relictionis & desertionis à noxâ originali dumtaxat petitiæ. Ref-

DE PROPOSITIONE I. 171

Respondetur secundò Petrum non ita fuisse desertum, ut esset ei impossibile Christum non negare.

Respondetur 3. S. Petrum fortè non fuisse de Numero conantium & volentium, & juxta Domini monitum vigilantium & orantium, sed de Numero præsumptium & in abundantia cordis dicentium: *Non movebor in æternum*: de quo dicit S. Augustinus: *sibi festinando tribuens, quod ei fuerat à Domino postea largiendum, avertit autem ab illo faciem Dominus & factus est conturbatus.* L. de Corr. & Gra. c. 9.

SECTIONO VI.

An sinat Deus hominem Iustum in peccatum lethale prolabi damnabiliter ob superbiam venialem?

A Postolorum verticem ob levem quidem præsumptionem sibi esse relictum & in negationem Domini ac Magistri sui prolapsum fuisse, superius vidimus. Sed hòc lapsu ad pietatem institutum dixit Magnus Basilius. Sed *confestim divinam nactus est gratiam*, inquit Theodoretus. Desertum reliquit, *ut suam ipse intelligeret imbecillitatem*, ait Chrysostomus. Sed aunc queritur num ob leve superbiæ peccatum Deus hominem iustum in peccatum mortale, è quo numquam resurgat, cadere permittat? S. Augustinus refundit in superbiam quod Dominus Deus bonus Sanctis suis alicujus operis justii non tribuat *vel certam scientiam vel victricem delectationem, ut cognoscant non à seipsis, sed ab illo esse lucem, quâ illuminentur tenebræ eorum, & suavitatem quâ det fructum suum terra eorum.* Et rursus: *ideirco etiam Sanctos & fideles suos in ali-*
quibus